

The hangman radioshow

THE HANGMAN
RADIOSHOW

Wandelen langs de
puinhopen van de
technologie

Louise Raes

Gezien op 02 augustus 2019
Provinciedomein Raversijde,
Oostende
TAZ#19

'The Hangman Radioshow' is een collectief van drie artiesten uit drie disciplines: beeldend kunstenaars-theatermaakster Noortje Sanders, circusartieste Camille Paycha en scenograaf-uitvinder Thijs Veerman. Ze trakteren de bezoeker tijdens een natuurwandeling, met dezelfde naam als het collectief, op een intieme vertelling. Centraal staan grote technologische doorbraken die roemloos ten onder gingen door nog betere technologie. Een verrassende tocht, al kan ze de aandacht niet altijd vasthouden.

11 AUGUSTUS 2019

Als de avond valt begeleiden twee mensen het publiek vanaf de plaats van afspraak op een wandeling tussen hoge bomen en lang wuivend gras. Natuurtheater, heerlijk. Waar we naartoe gaan, blijft nog even een mysterie.

Zo'n tweehonderdtal meter verder houdt Camille Paycha ons staande bij een bonte verzameling draagbare radiootjes. Met een lach op het gezicht zoekt ze naar de juiste frequentie. Na wat gezoek komt één stem door: die van Noortje Sanders.

Die stem zal ons voor de rest van de avond begeleiden. Paycha vertrouwt enkele toeschouwers zo'n radiootje toe. Zonder instructies. Iedereen kijkt nieuwsgierig in het rond. Ik probeer door de bomen heen te kijken. Zou daar iets te zien zijn?

Sanders vergast ons via de radio's op een resem dierenweetjes. 'Wist je dat een koe meestal rechtop slaapt maar enkel kan dromen als ze neerligt?' 'Hoe ze dat getest hebben, weet ik niet', bekent ze lachend. De radiostem zorgt voor een levendige interactie met het publiek.

Het gezoem, geruis en gekraak van de radio's voert je terug naar het verleden, toen draagbare radio's nog heel gewoon waren. Ook Sanders' verhaal heeft een nostalgische toon. Na de dieren heeft ze het over haar fascinatie voor obsoleete technologie. In het bijzonder voor opname- en afspeeltechnologie, van walkmans tot smartphones.

Ze deelt ook een heleboel over zichzelf. Dat scheidt een band. Zo heeft ze het over haar eerste walkman. Daarop beluisterde ze 'Video Killed the Radio Star' - een liedje over de impact van technologie op artistiek succes - wel honderden keren.

Ze geeft ook toe dat het wel een beetje gek was om als kind zo aangetrokken te zijn door de toen reeds achterhaalde technologie van de walkman.

Terwijl Sanders verder vertelt neemt Paycha ons op sleeptouw. Even verder houden we halt bij een bunker. Erbovenop staat een groene tent. Een gedaante wacht er ons op onder een gezellig warm licht - ook zo'n achterhaalde technologie: gloeilampen.

Het blijkt Noortje Sanders zelf te zijn. Ze zet haar verhaal nu live verder. En vertellen kan ze. Over herinneringen, radiogolven en de prismatische lichtbreking bij plexiglas. Toch raak ik soms wat afgeleid door de mooie omgeving, het gefluister om me heen of een spelende hond.

Maar dan is het weer tijd om verder te gaan, met Paycha als gids maar zonder Sanders. Enkel haar stem zal via de radiootjes bij ons blijven. Aan een rond grasveld vleien we ons neer. In de verte ontwaren we een bouwvallig huisje met vlak ervoor een driepoot van wel vier meter hoog. In het midden ervan hangen twee koorden.

Het bouwsel is aanleiding voor een nieuwe auditieve *trip down memory lane*. Sanders dist vanaf nu een prachtig verhaal op over de 'Voyager One'. NASA stuurde deze onbemande sonde in 1977 de ruimte in. Aan boord bevond zich een grammofoonplaat met typische natuurgeluiden van de aarde, zoals vogels en walvissen, maar ook enkele muziekstukken en de gesproken begroetingen van 55 mensen in evenveel verschillende talen. Het geloof dat ooit een beschaving ver weg in het sterrenstelsel die technologie zou kunnen decoderen én begrijpen klinkt hartverscheurend naïef.

Ondertussen hijst Paycha zich op aan de touwen onder de driepoot tot enkele centimeters boven de grond. Zo lijkt ze net als de Voyager gewichtloos door de ruimte te zweven. In 2012, zo gaat Sanders verder, verliet die 'Voyager', als eerste ruimtetuig ooit ons zonnestelsel. Net dan kantelt Paycha voorover tot ze ondersteboven hangt, met de armen strak tegen het lijf. Ze blijft doodstil hangen, maar door het verhaal van Sanders lijkt ze net zo'n ruimtetuig dat in volle vaart op een nog onbekend doel afstevent.

Sanders blijft ondertussen maar doorgaan over de Voyager. Ze lijkt er alles over te weten. Over de positie in de ruimte en over de meetinstrumenten die nog werken. Zo ver weg in de ruimte is het heel eenzaam meldt ze ook. Er is niet eens licht of geluid.

Daarna gaat het over de toekomst: hoe lang de sonde nog contact houdt met de aarde, hoe lang ze nog verder kan reizen? Heel lang, deelt Sanders mee. Langer dan de mensheid zal bestaan, volgens wetenschappers.

Hier stopt de stem van Sanders. We luisteren nog naar de opname met alle 55 begroetingen. Dan is het abrupt afgelopen, al had het voor mij wat langer mogen duren. Er valt immers zoveel te beleven tijdens deze tocht dat je het niet allemaal tegelijk kan behappen.

De wereld van Noortje Sanders staat hier lange tijd centraal. Haar verhalen vormen de ruggengraat van het stuk. Ze beginnen klein en dicht bij huis, en eindigen in het heelal, maar die opbouw ontdek je maar na enige tijd. Daardoor lijkt haar betoog soms nogal verward en moeilijk te volgen.

Pas erg laat verrijkt Paycha het stuk met haar acrobatie, en dan is het publiek meteen muisstil. Dat maakt de structuur van het stuk nogal onevenwichtig. Zo wordt nooit helemaal duidelijk wat deze voorstelling wil zeggen of teweegbrengen, noch of ze nu mikt op kinderen of volwassenen. Maar betoverend is het af en toe wel.